

[Vejen.]

Partis Vegne skal henstille til Overvejelse for den højtærede Minister og for det Udvalg, som faar med denne Sag at gøre. Det er Spørgsmaalet om at drage Levering af Kartoffler til Spritfabrikkerne her i Landet ind under de Overvejelser, som skal finde Sted med Hensyn til denne Ordning. Naar vi eventuelt gaar med til en Kartoffelmelsordning og særlig af den Grund, at vi vil aflaste den øvrige Produktion, den øvrige Fedevareproduktion, om jeg saa maa sige, forekommer det mig, at vi ogsaa skulde gaa ind for, at Spritfabrikkerne aftog en meget væsentligere Del af Kartoffelavlens, end de nu gør, og at vi ogsaa overfor Spritfabrikkerne fik en Ordning, der sikrede Dyrkerne af Kartofflerne en nogenlunde rimelig Pris. Jeg henstiller derfor paa mit Partis Vegne, at dette Spørgsmaal tages op til Overvejelse samtidig med Kartoffelordningen. I øvrigt skal jeg udtale, at vi vil være med til en velvillig Behandling af hele dette Spørgsmaal.

Vesterager: Det foreliggende Lovforslag har paa flere Maader Interesse for mit Parti ogsaa udover den Betydning, man kan tillægge det økonomisk og beskæftigelsesmæssigt. Det gaar nemlig ind for Tanken om Selvforsyning, en Tanke, som vi fra konservativ Side atter og atter har peget paa som det eneste naturlige under hele den Verdenssituation, hvorunder vi lever. Adskillige indenfor mit Parti, og deriblandt ogsaa jeg, har ved Møder for Aar tilbage peget paa, at vort Landbrug blev drevet for ensidigt, at der kunde ligge en Fare deri, hvis der kom et Omslag. Man maatte ikke forsømme Hjemmemarkedet. Selvforsyning og Beskæftigelse hører ofte nøje sammen. Regeringspartierne baade i snevrere og udvidet Forstand har ikke før villet høre om dette. Men nu da den haarde Nødvendighed er over os, begynder der at vaagne en Erkendelse af de Tanker, vi har peget paa baade med Hensyn til Kartoffelmelsindustrien, Sukkerdyrkingen og forskelligt andet.

Under de nuværende Forhold er det jo nødvendigt at lægge Erhvervslivet noget om. Man maa i højere Grad tage Hensyn til Selvforsyningen, som Forholdene ligger, og det kan ogsaa tænkes, at man gennem disse forskellige Foranstaltninger kan finde en vis Forbindelse mellem Landbrug og Industri. Jeg skal blot henvise til, hvilken Betydning det vilde have ogsaa for Beskæftigelsen. Gennem Aarene er der, ikke mindst fra forhenværende Medlem af dette

Ting, Dr. Fraenkel, Gang paa Gang peget paa disse Forhold, paa, at man muligvis kunde finde en Ordning, hvorved Landbruget paa mange Maader kom til at levere Raavarer, der saa blev forarbejdet indenfor Industrien. Derved vilde man blive i Stand til at forsyne Befolkningen med mange forskellige Artikler og i Stand til at skaffe Beskæftigelse til en hel Del Mennesker.

Disse Tanker er begyndt at slaa noget igennem, og jeg skal henvise til en Udtalelse, som Statskonsulent Sørensen fremsatte den 19. November 1932. Jeg vil gerne med Formandens Tilladelse citere et kort Stykke. Statskonsulenten udtaler:

„I 80erne og 90erne maatte det danske Landbrug gennemføre en fuldstændig Omlægning af Driften for at tilpasse denne efter de ændrede Afsætningsforhold. Vi har prøvet at klare den nuværende Krisesituation ved at øge Produktion og Eksport. Vore Anstregelser har været forgæves, idet vi nu staar overfor en Situation, hvor den frie Omsætning paa Verdensmarkedet er ophørt. Det kan være vanskeligt for danske Landmænd at gøre sig fortrolige med denne Kendsgerning, men det vil være klogt snarest muligt at tage Konsekvenserne.“

Det er en betydelig Mand indenfor Landbrugsområdet, som har fremsat denne Udtalelse, og man kan vel ikke sige andet end, at netop dette Lovforslag i nogen Måde peger i denne Retning, og at det altsaa, selv om det er kommet sent, dog kommer som en Erkendelse af, at det er nødvendigt at gennemføre visse Ændringer netop med Hensyn til Landbruget.

Jeg skal slet ikke komme ind paa Markedsspørgsmaalet og de vanskelige Forhold, vi lever under; de er jo kendte af alle. Men der er ingen Tvivl om, at Kartoffel dyrkingen kan faa større Betydning her i Landet, end den for Tiden har. Det er sagt, at Danmark ligger næsten i Centret for Verdens bedste Kartoffelomraade, og det skulde derfor være mærkeligt, om man ikke herudfra kunde finde Vej frem, der kunde føre til et Resultat, som kunde have Betydning for Landbruget og for Arbejdet, der jo i saa høj Grad trænger til at støttes.

Der har jo gennem Aarene været Kartoffelmelsindustri her i Landet. Fra min Barndom kan jeg huske Kartoffelmøllerne: smaa Fabrikker, som ogsaa var velkendt i Vestjylland. Men de kunde selvfølgelig ikke klare sig under den haarde Konkurrence, der kom; de maatte friste den samme Skæbne som mange andre